

عنوان مقاله:

مشارکت بهره برداران روستایی در طرح های مرتع داری و عوامل موثر بر آن در شهرستان ماهشان

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و توسعه، دوره 14، شماره 45 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

کبری کریمی - دانشجوی دکتری توسعه کشاورزی، دانشگاه زنجان

اسماعیل کریمی دهکردی - دانشیار ترویج کشاورزی و توسعه روستایی، دانشگاه زنجان

خلاصه مقاله:

مشارکت جوامع روستایی عامل مهمی در پیشبرد طرح های منابع طبیعی محسوب می گردد. پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان مشارکت بهره برداران در مراحل مختلف اجرای طرح های مرتع داری و عوامل موثر بر آن انجام شد. این مطالعه با استفاده از یک پژوهش توصیفی- همبستگی در خانوارهای روستایی بهره بردار از مراتع شهرستان ماهشان در روستاهایی که طرح های مرتع داری در آن ها اجرا شده و یا در حال اجرا بود، صورت گرفت. با استفاده از یک روش نمونه گیری چند مرحله ای از بین 1280 نفر بهره بردار 204 نفر به عنوان نمونه انتخاب گردیدند و با کمک ابزار پرسشنامه مورد مصاحبه قرار گرفتند. روایی محتوای پرسشنامه با استفاده از نظرات متخصصان مرتبط و روایی سازه براساس تحلیل روایی همگرایی به دست آمد، همچنین پایایی آن با استفاده از آزمون راهنما و محاسبه ضریب کرونباخ آلفا (75/0 تا 95/0) صورت گرفت. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS20 استفاده گردید. نتایج نشان داد مشارکت یا دخالت دادن مردم در پروژه های حفاظت مراتع پایین و بیشتر به صورت انفعالی بوده است. مشارکت خانوارها رابطه ی مستقیم معنی داری با دارایی های فیزیکی همچون سطح اراضی زراعی آبی و باغی، تعداد کندوی زنبور عسل و تعداد طیور؛ میزان استفاده از خدمات حمایتی همچون اعتبارات (بیمه و وام)، نهاده های یارانه دار یا رایگان (بذر، سم، نهال و کود)، ترویج به واسطه ی اطلاعات دریافت شده از فیلم های آموزشی و شرکت در دوره های ترویجی؛ دانش مردم درباره ی اهمیت مراتع؛ عضویت در نهادهای اجتماعی روستا و سن پاسخگو داشت. بر اساس تحلیل رگرسیونی گام به گام، متغیرهای تبیین کننده مشارکت بهره برداران در طرح های مرتع داری عبارتند از: تعداد دوره های شرکت کرده، سطح کشت محصولات زراعی آبی، سن پاسخگو، استفاده از بیمه، عضویت در نهادهای اجتماعی روستا و میزان دریافت اطلاعات از طریق فیلم های ترویجی.

کلمات کلیدی:

طرح های مرتع داری، ارزیابی، مشارکت، بهره برداران روستایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/969012>

